

Moja vasa Štrick in
vsa s pošilajo vred ali
v Mariboru s pošilajo
na dom za celo leto 20 dni,
pa leta 16 dni, čez leto
3 dni. Izven Republike
25 dni. Naročila se pošiljo
na upravnišče Slovenskega
Gospodarja v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Če
se dopolnjeva do od-
govora. Naročila se pla-
čajo v naprej.
Telefon internih št. 115.

Posamezna številka stane 1-50 den.

Poštnina plačana v gotovini.

Iskalo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Koro-
ški se ne vračajo. Upre-
dno naročila naročnika,
kateri se reklamirajo.
Čena tiskarja po dogo-
vori. Za tiskarje oglasi
prijemajo pogost. Nezapri-
te reklamacije so pošiljane
gostje.
Členovi so po poštne
naše Ljubljano št. 10.605.
Telefon internih št. 115.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

12. številka.

MARIBOR, dne 5. marca 1925.

59. letnik.

Ob smrti dr. Antona Medved.

Vse ga je poznalo, ljubilo ter spoštovalo v Sloveniji. Ta milje-
nec slovenskega naroda, monsignor dr. Medved nas je ostavil v
četrtki, 27. februarja ob drugi uri zjutraj po komaj štiridnevni
bolezni.

Dr. Medved, ljubljenec slovenskega naroda.

Gotovo najbolj ljubljena, spoštovana in oboževana je še danes
med slovenskim narodom osebnost škofa Slomška. Slomška še
danes kuje narod v zvezde, ker mu je bil ta vladika učitelj v besedi,
v knjigi, v ljubezni do mladine, slovenske domovine, njenega je-
zika ter pesmi.

Isto kot o Slomšku lahko trdimo tudi o rajnem g. dr. Med-
vedu. Dr. Medved je bil v življenju in ostane tudi po smrti ljub-
ljenec slovenskega naroda. Kot eden najboljših poznavateljev škofa
Slomška po duhu ter delih je pokojni dr. Medved skozi dobo svo-
jega javnega življenja pri vsaki slovesni priliki dokazal, da je naj-
boljši in najgorečnejši učitelj in buditelj slovenskega naroda v
besedi.

Gotovo ni na Slovenskem Stajerskem odraslega kristjana, ki
bi se z navdušenjem ne spominjal na kako dr. Medvedovo pridigo,
Menda je res ni v celi naši lavantinski škofiji cerkve, v kateri
bi ne bil rajni dr. Medved navduševal vernikov za resnice in
vzore katoliške vere. Vsaka naša večja romarska cerkev na Slo-
venskem pa lahko s ponosom beleži, da je v njej rajni doktor več-
krat v ognjevitih besedah podžigal plamen svetih resnic. Kdor je
enkrat slišal dr. Medveda na prižnici, se je navdušil zanj in ga je
vzljubil.

Kako je znal govoriti rajni kmetu, delavcu ter izobražencu
prepričevalno, v srce segajoče in navdušujoče, se je pred njim po-
srečilo malokateremu slovenskemu govorniku; po njegovi smrti pa
pokojni dr. Medved glede dovršenosti v besedi še nima naslednika.

Kot priljubljenega in oboževanega govornika vidimo v življe-
nju rajnega dr. Medveda na prižnici, na narodno budnih veseljih
ter svečanostih in ob vseh prilikah, ko je bilo treba z ognjevito be-
sedo navdušiti srca navzočih za kaj vzvišenega, plemenitega ter
dobrodelnega.

Kakor si je znal Slomšek osvojiti srca svojih škofljanov pred-
vsem z živo besedo ognjevitiga govora, je isto dosegel rajni dr.
Medved, ki je bil predvsem in ostane ljubljenec slovenskega na-
roda kot najboljši govornik na prižnici in ob vseh mogočih slo-
vesnih svečanostih in prireditvah.

Dr. Medved, učitelj slovenskega naroda v knjigi.

Smo že omenili, da ni poznal nikdo škofa Slomška tako, ka-
kor rajni dr. Medved. Po Slomškovem vzgledu je tudi rajni že v
zgodnji mladosti prejel za pero in mu ga je iztrgala iz rok smrt.
Ze kot gimnazijskega dijaka vidimo mladega Medveda, kako ure-
juje dijaški list. V bogoslovju je urejeval list »Lipice« in v službi
mariborskega gimnazijskega profesorja je zapustil slovenskemu
narodu veliko del, razprav in časniških člankov, ki so znani pri-
prosti javnosti in izobražencem.

Spomnimo tokrat javnost na Medvedovo, med kmetskim na-
rodom najbolj priljubljeno knjigo, katero je izdala Mohorjeva
družba pod naslovom: »Anton Martin Slomšek«. Slomškovega
življenja, delovanja in zaslug ni nikdo tako izčrpno, priprosto in v
srce segajoče popisal kot rajni doktor. Znanе so nadalje med
priprostimi narodom Medvedove pridige, katere je govoril romar-
jem v Marjinem Celju in njegove božične pesmice, ki jih je skoro
vsako leto pesnil za božično prilogo »Slovenskemu Gospodarju« in
»Straže«. Ako je kdo prosil Medveda, naj spusti kaj za javnost iz-
pod svojega peresa, je to vsikdar storil rad in hitro. V posnemanju
rajnega vladike Slomška, kar se tiče žive ter pisane besede in
ljubezni do mladine se je povzpел rajni g. doktor do časti

očeta srednješolske mladine na Slovenskem Stajerskem.

O škofu Slomšku je znano, da je oče kmetske slovenske
mladine v duševnem oziru.

Odkar je nastopil rajni g. dr. Medved na mariborski gimnaziji
l. 1893 mesto profesorja, je bil skozi dobo 30 let oče srednješolske
mladine na Slovenskem Stajerskem v duševnem in krušnem oziru.

V 30 letni službi profesorja verouka in drugih predmetov si je
dr. Medved pridobil srca dijakov tako, da nima ne med sedanjim
dijaštvom in ne med razumništvom, ki je izšlo iz njegove šole, niti
enega osebnega nasprotnika, ampak le prijatelje in oboževalce.
Vzgojitelj, ki zna nase prikleniti mladostno srce dijaka, ta bo žel
tudi v poznejših letih od bivšega dijaka — sedaj zrelega moža:
spoštovanje, ljubezen in hvaležnost. O Medvedu kot vzgojitelju, ki
si je osvojil srce vsakega dijaka, vemo, da nima bivšega svojega
učenca med razumništvom, ki bi ga ne ljubil in in mu ne bil hva-
ležen za duševno hrano, ki mu jo je položil v dijaško srce rajni
gospod doktor.

Vsemu dijaštvu duševni oče, je bil rajni Medved revnejšemu
dijaštvu tudi krušni oče.

Skozi dobo 27 let obstoja v Mariboru društvo »Dijaška ku-
hinja«, ki daje obed gladnim dijakom. Celih 25 let je bil rajni dr.
Medved tajnik »Dijaške kuhinje«, dve zadnji leti pa predsednik.

Ne samo potom »Dijaške kuhinje«, ampak tudi iz svojega
lastnega žepa je bil pokojni oče revnejšega dijaštva. Rajni ni za-
pustil premoženja, saj je večji del svoje mesečne plače uporabil v
podporo dijaštvu.

Profesorja očeta v dušnem in krušnem oziru, kakor je bil po-
kojni dr. Medved, bo slovensko štajerska srednješolska mladina
težko dobila v doglednem času.

Škof Slomšek je v oni znani pesmici o veselju iskal radost in
res pravo srčno veselje pri vseh slojih in našel ga je edino v srca
nedolžne mladine; res pravo veselje skozi dobo 30 let ni samo
iskal, ampak ga je užival pokojni Slomškov najboljši poznavalec
dr. Medved v naši srednješolski mladini. Rajni je bil vedno ves-
el, dobre volje, rad je prepeval in se gibal v družbah poštenega
veselja, ker ga je povsod spremljala zavest, da je on duševni in
krušni oče mladine, ki je edina dom — pravega veselja!

Medvedova ljubezen do slovenske domovine, jezika in pesmi.

Kedo je znal v nas slovenskoštajerskih Slovenceh tako vzgati
ogelj prave ljubezni do naših krajev, jezika in pesmi? Bil je naš
vladika Slomšek. V ljubezni do rodne grude, slovenskega jezika in
pesmi je sledil Slomšku pokojni dr. Medved. Malokedo je poznal
vsak tudi najbolj skriti kotiček Slovenije tako natanko kot rajni
gospod profesor. S kakim navdušenjem je govoril o slovenski
zemlji in s kako milino in ponosom se je spominjal ob vsaki pri-
liki svoje ožje domovine — Posavja.

Kako po Slomškovo zaveden Slovenec je bil pokojni, vemo
vsi, ki smo ga bogzna kolikokrat videli neustrašeno nastopiti za
slovenstvo in njegov obstoj pod rajno Avstrijo in za njegov procvit
in zmago slovenske samostojnosti pod Jugoslavijo. Kadarkoli je
šlo za to, da je bilo treba priprosti narod in slovenske izobražence
navdušiti in ogreti za slovenske svetinje, je vsikdar nastopil dr.
Medved kot ognjenosec navdušenja za slovenstvo v besedi.

Poleg slovenske domovine in jezika je ljubil rajni tudi slo-
vensko pesem. Navdušeno, lepo in od srca zapeta slovenska pesem
v poštenu družbi, to je bila vsikdar krona Medvedovemu veselju.

S pokojnim dr. Medvedom lega v grob vzor slovenskega rodo-
ljuba, ki je z besedo in neustrašenim nastopom branil slovensko
zemljo, se potegoval za pravice slovenskega jezika in si ogreval
rodoljubno srce ob milih glasovih slovenske pesmi.

Odkod in kaj je bil dr. Medved?

Vem, da vsakdo prav dobro pozna pokojnega dr. Medveda, a
še ob njegovem svežem grobu hočemo naši mlajši podeželski jav-
nosti odgovoriti kratko na vprašanje: odkod in kaj je bil rajni
dr. Medved? Zibelka je tekla rajnemu na Gorici pri Rajhenburgu
v Posavju, kjer se je rodil 6. decembra 1862. Kot otrok je živel do
vstopa v gimnazijo v Dobovi pri Brežicah. Ker je kazal kot dečko-
pastir izvanredno nadarjenost, so ga poslali na mariborsko gim-
nazijo, kjer je bil takoj, že prvo leto sprejet v dijaško semenišče.
Na gimnaziji od vseh sošolcev priljubljen, je bil celih osem let z
maturo vred prvi odličnjak. Po z odliko prestani maturi se je po-
svetil duhovskemu stanu in vstopil v mariborsko bogoslovje, ka-
terege je končal z najboljšimi uspehi.

Po končanem bogoslovju je kaplanoval eno leto v Šoštanju,
kjer ga hranijo še danes kot mladostno navdušenega duhovnika
vsi v najboljšem spominu.

Iz Šoštanja je bil poslan v Rim, da konča višje bogoslovne in
modroslovne študije. V Rimu mu je bil tovariš lavantinski škof
dr. Karlin in bivši praški kardinal Skrbensky. Vodja zavoda v
Rimu, na kojem je študiral rajni gospod, je bil rajni dunajski
nadškof Nagl.

Leta 1892 je bil Medved na Dunaju proglašen doktorjem
bogoslovja in modroslovja.

Kot mlad in dvojen doktor je kaplanoval par mesecev v Trbo-
vljah, kjer se je takoj uživel v delavske kroge in bil posebno ljub-
ljen ter čislán od delavstva.

Iz Trbovelj je prišel v Maribor za kornega vikarja. Službo kor-
vikarja je opravljal do leta 1893, ko je bil imenovan za profesorja
na mariborski gimnaziji. Na tem zavodu je deloval do svoje smrti
— 30 let.

Ko smo zadnjo soboto popoldne polagali v naročje matere
zemlje truplo nezabnega nam dr. Medveda, smo se vsi dobro za-
vedali, da lega z njim v grob najboljši poznavatelj Slomška, ki
ga je tudi posnemal v življenju v: besedi, peresu, očetovstvu do
mladine ter dejansko neustrašni ljubezni do slovenske domovine,
njenega jezika in pesmi!

Nevenljiva slava in trajno hvaležni spomin našemu pokoj-
nemu a nezabnemu g. doktorju, profesorju, duhovnemu svetovalcu,
papeževemu komorniku (monsignorju) dr. Medvedu!